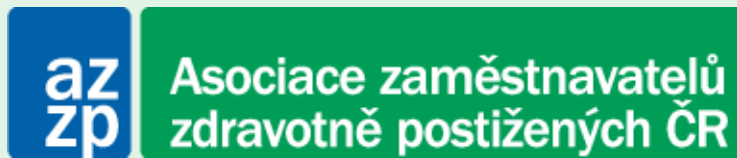

[Otevřít v prohlížeči](#)

Už více než 30 let měníme zažité postoje, pomáháme zaměstnavatelům vracet zdravotně postižené do života.

Zpravodaj AZZP ČR 1/2024

Slovo úvodem

Vážení čtenáři,

v době, kdy píšu tento úvodník už všichni víte, jak dopadlo vládní nařízení o výši příspěvku na mzdu pro osoby se zdravotním postižením, zaměstnané u zaměstnavatele uznaného na tzv. chráněném trhu práce. Vláda se rozhodla navýšit příspěvek o 1.500 Kč s platností od ledna roku 2024. V praxi to tedy znamená, že si při podání žádosti za 1. kvartál budou zaměstnavatelé nárokovat maximálně částku 15.700 Kč plus paušální částku 1.000 Kč. Musím přiznat, že navržené zvýšení o 1.500 Kč mě mírně překvapilo a po vzoru dřívějších let jsem čekal náročnější „boj“ o příspěvek. Neskromně si troufám říct, že konečně zafungovala naše argumentace a díky akcím a jednáním, které jsme podnikli, byl příspěvek navýšen. Zase sice se zpožděním a neočekávaně, ale na to už jsme tak nějak zvyklí.

Co letos proběhne, nebo už proběhlo. V první řadě připomínkováání výše příspěvku. Bylo ukončeno připomínkové řízení novelizace ZoZ a nyní čekáme na finální znění novelizace, ke které budeme zřejmě podávat pozměňovací návrhy. Naše členy budeme kontaktovat a konkrétní podobu pozměňovacích návrhů budeme ladit na základě anket a podnětů. Proběhlo další jednání výkonné rady v březnu, kde došlo k přijetí nových členů. Pořádali jsme online seminář copywritingu, a také regionální setkání v Ostravě a kulatý stůl v poslanecké sněmovně. To jsou všechno jen aktivity proběhnuvší do uzávěrky tohoto zpravodaje. Dále nás čekají samozřejmě další regionální schůzky, nejprve v Písku pro Jihočeský a Plzeňský kraj a neustálá práce ve formě debaty s MPSV a dalšími úřady o systému podpory OZP. Nesmím zapomenout ani na přípravu sněmu, který nás čeká. A samozřejmě nikdy nekončící práce o zvýšení povědomí asociace, budování dobrého jména. Skrývá se za tím spousta malých krůčků v podobě třeba jednání na ÚP, krajských úřadech a v neposlední řadě i s některými poslanci. Někteří naši členové se nově stávají členy poradních sborů pro zaměstnávání OZP při krajských úřadech práce, což je samozřejmě také přínosem.

Jak vidíte aktivit je opravdu celkem dost, a musím pochválit kancelář asociace, že odvádí skvělou práci. Pevně věřím, že naše aktivita a dobrá práce kanceláře povede k nápravě systému podpory OZP a snad i k úpravě celého systému. Dlouhodobým cílem je samozřejmě spravedlivý systém s odpovídajícími podmínkami v zaměstnání pro OZP.

Josef Šulc

předseda AZZP ČR

Stát se rozhodl šetřit na postižených

Mám na mysli navrhované zrušení podpory pro osoby zdravotně znevýhodněné na tzv. chráněném trhu práce. Podle návrhu novely zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb. by totiž stát nadále nevyplácel už tak malou podporu 5.000 Kč měsíčně na jejich mzdy.

V mezirezortním připomínkovém řízení jsme jako AZPP rozporovali tuto nesmyslnou a kontraproduktivní změnu. Ačkoli nám bylo na jednáních jasně zdůrazňováno panem ministrem M. Jurečkou i vrchní ředitelkou sekce zaměstnanosti na MPSV K. Štěpánkovou, že se nejedná o krok, který by měl vést k úsporám, bylo následně zrušení této podpory a další změny v zákoně vyčísleny na hodnotu přes 600 milionů Kč, které stát ušetří. Čistá úspora na osobách se zdravotním znevýhodněním je něco kolem 300 milionů Kč ročně. Argumentem pro tento krok je podle MPSV snaha o přechod osob se zdravotním znevýhodněním na volný trh práce. Když jsme argumentovali tím, že osoby se zdravotním znevýhodněním jsou často lidé dříve posouzení jako osoby se zdravotním postižením v 1. nebo 2. stupni a jejich aktuální pracovní potenciál není dostatečný, aby je zaměstnavatelé nadále zaměstnávali, bylo nám řečeno, že do plnění povinného podílu a podílu 50 %+ nutného k uznání na „chráněném“ trhu práce, se nadále budou započítávat, takže propouštět je není nutné. Kdyby tato „kruhová“ argumentace nebyla smutná a problém tak závažný, asi bych se smál.

Pojďme se ale blíže pozastavit nad tím, kdo je vlastně osoba se zdravotním znevýhodněním. Definice ČSSZ je následovná: Jako osoba se zdravotním znevýhodněním bude uznán občan, který má zachování schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale jeho schopnost zůstat pracovní začleněný, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci či ji získat, je podstatně omezena. Příčinou tohoto omezení je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má podle poznatků lékařské vědy trvat déle než rok a podstatně omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti a tím i schopnost pracovního uplatnění. Kritéria jsou uvedena v právních předpisech, konkrétně v § 67 zákona o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.). Na tomto místě by bylo dobré ještě zmínit, jak přesně funguje lékařská posudková služba. Při posuzování pro účely invalidity se dopady více druhů zdravotních postižení nesčítají. Zvolí se, podle názoru posudkového lékaře, „hlavní“ porucha zdraví a pokud další poruchy splňují podmínku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s posudkovým dopadem, lze navýšit pokles pracovní schopnosti až o deset procent. Dalším kritériem je také to, zda daná osoba již pracuje, či nikoliv, a také na jaký úvazek. Je známo nespočetně příkladů, kdy aktivní a motivované osoby se zdravotním postižením v 1. nebo 2. stupni zapojení do práce u zaměstnavatele na „chráněném“ trhu práce, kde jsou pro ně obecně lepší podmínky k výkonu práce než na volném trhu, pracují na větší úvazek, než jim je doporučeno. Ve většině případů pak dojde k novému posouzení zdravotního stavu a osoby se zdravotním postižením přijdou o statut invalidity. Pokud chtějí mít přiznán alespoň status osoby se zdravotním znevýhodněním, musí o něj požádat, znovu doložit všechny lékařské zprávy a absolvovat celý proces posuzování. Jako velký problém vnímáme absenci samotné hendikepované osoby u posuzování jejího zdravotního stavu. Tady se nabízí myšlenka, jak opravdu chránit zaměstnance na tzv. „chráněném“ trhu práce. Nemohla by třeba lékařská

posudková služba v případě zaměstnané osoby se zdravotním postižením u uznaných zaměstnavatelů kritérium o zaměstnání nezohledňovat? Tito zaměstnavatelé vytváří podmínky pro to, aby si osoby se zdravotním postižením zvykly na práci a nemusely řešit ostatní problémy. Ve chvíli, kdy se zapracují a získají pracovní návyky, mohly by pak snadněji přejít na volný trh práce. V současné době se spíše bojí pracovat „naplno“ aby nepřišly o důchod.

Co se stane s osobou zdravotně znevýhodněnou, pokud zaměstnavatel na „chráněném“ trhu práce nedostane příspěvek na její mzdu? Osoba se zdravotním znevýhodněním má sníženou schopnost začlenit se do pracovního procesu a z praxe víme, že i zdravotní problémy, které jí „soustavné zaměstnání“ znemožňují. Příspěvek ve výši 5.000 Kč měsíčně zaměstnavateli částečně kompenzuje nižší pracovní výkon, individuální přístup k začlenění a v neposlední řadě pomoc při práci. Pokud takový příspěvek zaměstnavatel nedostane, jsou veškeré další benefity natolik marginální, že udržení takového zaměstnance postrádá smysl. Je potřeba si uvědomit, že i zaměstnavatel na „chráněném“ trhu práce je stále podnikatel, jehož hlavním cílem je tvořit zisk. Ochotu připravit se o část zisku často vyvažuje potřeba pomoci osobám se zdravotním postižením. Je to jeden z důvodů, proč na „chráněném“ trhu práce tito zaměstnavatelé působí. Pokud ale dojde k ohrožení chodu firmy, bude se i tento zaměstnavatel chovat ekonomicky racionálně a přistoupí k takovým krokům, které ztráty minimalizují. Logicky pak dochází k propouštění nejméně výkonných pracovníků, u kterých je podpora ze strany státu nejmenší. A jelikož na osobu se zdravotním postižením je podpora v současné době ve výši 15.700 Kč, je jasné, kdo bude propuštěn jako první.

Důležitá věc pro pochopení problematiky je také míra podpory osob se zdravotním znevýhodněním na volném trhu práce. Jaká je motivace pro zaměstnavatele na volném trhu práce pro zaměstnání takové osoby? Přijmeme-li do firmy osobu se zdravotním znevýhodněním, přinese nám to možnost započítat si tohoto zaměstnance v přepočteném stavu (poměr kolik odpracuje hodin ku plnému 8h úvazku), do plnění tzv. povinného podílu. Má-li zaměstnavatel alespoň 25 zaměstnanců a na plný úvazek zaměstná 1 osobu se zdravotním znevýhodněním na plný úvazek, nemusí státu odvádět poplatek a nemusí tak dál řešit tuto povinnost. Další motivace k zaměstnání by mohlo být zřízení místa pro zdravotně postiženého zaměstnance. V praxi mírně problematické, ale proveditelné. Osoby se zdravotním znevýhodněním mohou být buď na pohled úplně zdravé, nebo naopak s dřívějším 2. stupněm invalidity, který jim, jak jsem vysvětloval výše, lékařská posudková služba přeposoudila a jsou nyní osobou se zdravotním znevýhodněním. Využít příspěvku na zřízení takového místa je, s ohledem na jeho minimálně 3letou udržitelnost, docela náročné. Firma si může také uplatnit snížení daňového základu o 18.000 Kč ročně. Tato částka ale také není zcela motivující, její výše se nezměnila od roku 2001. Dále může zaměstnavatel uplatnit slevu ve výši 5 % na odvod soc. pojištění, pokud je osoba se zdravotním znevýhodněním zaměstnána na snížený úvazek. Podpora zaměstnavatelů na volném trhu práce v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením ze strany státu je naprosto nedostatečná. Pracovníci na Úřadech práce v naprosté většině netuší, jak osoby se zdravotním postižením (včetně osob zdravotně znevýhodněných) uplatnit na volném trhu práce a jak prakticky naplnit jejich individuální a specifické potřeby. A nesmíme zapomenout na, v mnoha případech nezbytnou, asistenci při práci, které se dostává, díky finanční náročnosti, takřka výlučně na „chráněném“ trhu práce. Je pravdou, že MPSV spolu s úřady práce spustili několik projektů věnujících se podpoře a problematice zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Tato podpora přichází však pozdě vzhledem k chystaným změnám v legislativě.

Z pohledu zaměstnavatelů na „chráněném“ trhu práce a výše uvedených skutečností je zřejmé, že ohrožení míst pro osoby se zdravotním znevýhodněním existuje a je přímo úměrné „zbytkovému“ pracovnímu potenciálu a typu hendikepu zaměstnanců. MPSV vidí osoby se zdravotním postižením jako osoby, které lékařská posudková služba označila jako zaměstnance s mírným postižením a v podstatě trvale schopné pracovat na plný úvazek. Alespoň tak to podle rozhodnutí o zrušení jejich podpory na „chráněném“ trhu práce vypadá. Jak moc se v tomto mýlí jak MPSV, tak lékařská posudková služba zjistíme, stejně jako v roce 2012, až poté, co stát jejich podporu na „chráněném“ trhu práce zruší. Tehdy trvalo 3 roky, než se podpora pro osoby se zdravotním znevýhodněním obnovila. Jaký dopad měl tento omyl na životy těchto lidí, jejich zaměstnání a zaměstnavatele, to už dnes těžko zjistíme. Data z té doby už nemáme k dispozici a lidé na špatné zkušenosti rádi zapomenou. Z vlastních zkušeností mohu říct, že osoby se zdravotním postižením, které odpovídají představě MPSV už dávno na volném trhu práce pracují. Bohužel, díky stylu práce lékařské posudkové služby jsou ale mezi osobami se zdravotním znevýhodněním i lidé na první pohled spadající spíše do 1. nebo 2. stupně invalidity. Jak velký je jejich podíl mezi osobami se zdravotním znevýhodněním ale nedokážeme říct a vyčíslí nám ho částečně zrušení jejich podpory. Někteří zůstanou v evidenci Úřadu práce, někteří se přesunou do šedé ekonomiky, a někteří se díky dobrým vztahům v malých firmách na „chráněném“ trhu práce udrží na nepodporovaných místech.

Proti zrušení podpory pro osoby se zdravotním znevýhodněním budeme nadále bojovat. Myslíme si, že v první řadě je potřeba přehodnotit systém fungování lékařské posudkové služby, následně zabezpečit podporu a motivaci volného trhu práce k zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebo znevýhodněním, a teprve potom přemýšlet o zrušení podpory na „chráněném“ trhu práce. Ani děti nestaví z LEGA dům od střechy.

Josef Šulc

Jak nás vidí...

AZZP funguje už více než 30 let. Ptáme se proto významných osobností, se kterými jsme spolupracovali nebo stále spolupracujeme, co si o naší práci myslí a co jim spolupráce s asociací přinesla. První díl odpovědí jsme Vám představili v minulém čísle, dnes přinášíme další.

Tentokrát jsme se zeptali bývalého předsedy výrobního družstva Integra Zlín a také dlouholetého člena výkonné rady asociace [Jiřího Nesvadby](#), zakladatele a dlouholetého místopředsedy asociace [Karla Rychtáře](#) a jednatele chomutovské vzdělávací společnosti EDOST [Jaroslava Dostála](#).

Ze života našich členů

Za to ty prachy nestojíš!

Pan Tomáš. Úspěšný mladý muž, který má práci, která ho baví, vydělá dost peněz, cestuje, má přítelkyni, plánuje budoucnost... Sen každého z nás. Nebo ne?

číst více

Představujeme... Revenium

“Spolek [Revenium](#) vznikl v roce 2017 na pilířích sociálního podnikání, rozvíjení lokálních projektů a vztahů k lidem. Rozvoj Revenia je možný jen díky práci kolegyň a kolegů nejen se zdravotním postižením. Společně usilujeme o naplňování principů odpovědného podnikání, ať už v sociálním či ekonomickém rozměru, nebo při péči o životní prostředí. Chceme, aby každý bez ohledu na svůj handicap mohl pracovat na tom, v čem je nejlepší.”

číst více

Představujeme... 2P SERVIS

Mezi naše nejnovější členy patří plzeňská firma [2P SERVIS s.r.o.](#) Firma má 4 pobočky, kde přes 130 zaměstnanců, převážně s nějakým zdravotním omezením, šije profesní oděvy pro široké spektrum odvětví. Chcete se dozvědět víc, případně si firmu přímo prohlédnout? Přečtěte si článek nebo si pusťte video, které v něm najdete.

číst více

Co se konalo a co plánujeme

O co klidnější byl začátek roku, o to víc jsme si toho schovali na březen. Začali jsme regionálním setkáním (nejen) členů asociace. Pozvali jsme si zástupce firem, které by se členy stát mohli. Setkání nám zaštil poslanec Jiří Navrátil, který je zároveň i náměstkem hejtmána pro sociální oblast. Na programu setkání bylo informování o činnosti asociace a diskuse na témata, která nás trápí – zejména připravovaná novela zákona o zaměstnanosti nebo návrh zákona o integračním sociálním podniku. Další akcí, kterou jsme pro členy uspořádali v březnu byl seminář – slíbené pokračování k tématu sociálních sítí. Tentokrát jsme se učili, jak psát příspěvky na sociální sítě - tzv. Copywriting. Proběhlo také další společné jednání Výkonné rady a Kontrolní komise asociace. No a na konci března uspořádal poslanec Aleš Juchelka kulatý stůl na téma “Aktuální problémy při zaměstnávání zdravotně postižených”, kde diskutovali kromě pana poslance také zástupci státní správy spolu se zástupci zaměstnavatelů. Mezi pozvanými byl jak předseda Josef Šulc, tak někteří členové.

Představujeme nové členy

V březnu jsme se opět rozrostli, máme 5 nových členů. Jedním z nich je společnost [ZEKO INVA s.r.o.](#) působící v Jihočeském kraji. Nabízí kompletní služby v oblasti kooperace výroby. Z více než stovky zaměstnanců jich je přes 95 % s nějakým zdravotním omezením.

Jihomoravská [VEXPA s.r.o.](#) je firma zabývající se prodejem pracovních oděvů, obuvi a ochranných pomůcek. Oděvy vybavuje tištěným nebo vyšitým logem, nabízí také zakázkové šití a úpravu oděvů. Firma zaměstnává 21 osob se zdravotním postižením.

Malé [Družstvo TISKOGRAF](#) je z Děčína. Tým 9 lidí, z nichž 7 je se zdravotním postižením, nabízí tiskové a grafické služby. Důraz kladou na použité materiály, ať už z pohledu příjemného uživatelského komfortu nebo z pohledu ekologie.

[Fair & Bio, družstvo](#) je pražírna nedaleko Prahy, která k nám už 11 let dovází a zpracovává kávu. Postupem času se rozrostla na aktuálních 13 zaměstnanců s postižením. Jako hlavní pilíře své činnosti si družstvo vytyčilo Fairtrade, sociální podnikání a družstevnictví.

Posledním březnovým přírůstkem je firma FASHION-WORK s.r.o. z Moravskoslezského kraje. 128 zaměstnaných osob se zdravotním postižením se zabývá kompletací výrobků, šitím textilu a recyklací.

Odvedle... aneb mohlo by vás zajímat

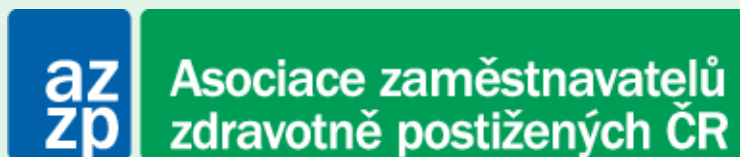
Osud projektu zaměřeného na podporu vzniku a pilotního ověření středisek pracovní rehabilitace

Zeptali jsme se Mgr. Petra Džambasova ze společnosti EDOST Chomutov na další osud [projektu zaměřeného na podporu vzniku a pilotního ověření středisek pracovní rehabilitace](#), o kterém jsme v minulém roce informovali.

V únoru se uskutečnilo [jednání Výboru pro sociální politiku Senátu PČR iniciativou senátora M. Hilšera](#). Kromě členů senátního výboru se jednání zúčastnili také zástupci sekce zaměstnanosti MPSV ČR včetně vrchní ředitelky K. Štěpánkové. Pilotní projekt na rozsáhlém souboru dat jednoznačně prokázal, že zřízení pracovně rehabilitačních středisek má potenciál zvýšit účinnost pracovní rehabilitace více než 3násobně. Pilotní střediska dokázala zapojit další ohrožené skupiny osob se zdravotním postižením, které standartně do pracovní rehabilitace nevstupují. Jedná se například o osoby ve 3. stupni invalidity, osoby v dočasné pracovní neschopnosti s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a další ekonomicky neaktivní osoby, kteří se nacházejí mimo evidenci Úřadu práce. Spolupráce Úřadu práce a pilotních středisek také potvrdila vstupní hypotézu, že díky cílené a multiprofesně zabezpečené pracovní rehabilitaci je možné dosáhnout udržitelného zaměstnání OZP i na otevřeném trhu práce. Podrobnější informace naleznete [na webových stránkách projektu](#).

Na jednání od zástupců MPSV zaznělo, že v tuto chvíli o zřízení pracovně rehabilitačních středisek neuvažují, a tak zatím zůstávají pozitivní výsledky a závěry nevyužité. Uvidíme, zda najdou uplatnění v budoucnu, nebo se stanou dalším z desítek příkladů úspěšných projektů z výzev EU, jejichž výsledky a doporučení skončí v archivu.

AZZP ČR, Jindřišská 2, 110 00 Praha 1, <https://azzp.cz>, info@azzp.cz, tel. 224109255
IČ 49276221, registrovaná u Městského soudu v Praze, sp. zn.: L 4551,
bankovní spojení Fiobanka, a.s., č. ú. 2800768754/2010

*Chcete změnit zasílání našich informací?
Zde můžete [upravit nastavení](#) nebo [odhlásit odběr](#).*